

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

SLOVENECA

Vojno poročilo št. 669 Zmagovita bitka pri Mekiliju

Glavni stan italijanskih oboroženih sil javlja: Neki naš izvidniški oddelek se je vzhodno od Mekilija spoprijel s sovražnimi oklepniimi oddelki, ki jih je podpiralo topništvo ter je zmagovito izšel iz bitke. Sovražnik je izgubil nekaj motoriziranih vozil; posadka enega vozila je bila z olicirjem vred ujeta.

Nemška lovka letala so nad Martubo sestrelila dva »Curtiss«.

V uspešnem napadu na neki konvoj v vzhodnem Sredozemlju so naša torpedna letala potopila velik parnik.

Naša podmornica, ki se je vrnila v oporišče, je potrdila, da je v vzhodnem Sredozemlju torpedirala in zagotovo poškodovala eno križarko na dan 23. marca, kakor je bilo to sporočeno v vojnem poročilu št. 661.

Nemško vojno poročilo

Sovjetski neuspehi v donski kotlini — Nasprotnik je izgubil važne postojanke pri Orlu — Uspehi italijanskih lovskih letal

Hitlerjev glavni stan, 1. aprila. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

V donski kotlini so bili odbiti hudi sovražniški napadi, ki jih je podpiralo letalstvo in tanki. Zavrženi so bili tudi vsi napadi na severnem in vzhodnem odseku vzhodnega bojišča.

Pri lastnem napadu severovzhodno od Orla so čete neke pehotne divizije potisnile sovražnika iz njegovih postojank ter zajele stotina sovražnikov, zaplenile 7 topov ter 65 metalcev granat, oz. streljivce.

Italijanski lovci so na južnem odseku vzhodnega bojišča napadli neko številčno močnejšo lovsko skupino in so od 14 sovjetskih letal 4 zagotovo, dva pa verjetno sestrelili.

V več tdnov dolgih, zelo trdih obrambnih bojih sta zgornjebavarska pehotna divizija ter 257. brandenburška pehotna divizija odbili številne, s tanki podprte napade močnejših sovražniških sil in prizadeli Sovjetom velike izgube v ljudeh in gradivih.

V Severni Afriki je bil odbit sunek angleških izvidniških sil. Uspešni letalski napadi so bili naperjeni na letališča v Marmariki ter v egiptovski puščavi. Učinkovito je bila bombardirana železnica, ki vodi skozi puščavo.

Inspekcija generala Galbiati na Hrvaškem

Zagreb, 1. aprila. AS. Včeraj je nač. glavnega stana milice, eksc. general Galbiati, z generalom Giubom in drugimi častniki odpoval iz Zagreba nadzorovat oddelke črnih srajc po hrvaškem ozemlju. Na postaji so mu izkazali slovesne časti. Z italijanske strani je bil navzoč poslanik Casertano z vojaškimi in fašističnimi osebnostmi, s hrvaške strani pa maršal Kvaternik, zunanji minist

Na otoku Malti so bile podnevi in ponoči bombardirane ladjedelnice ter oporišča za podmornice v La Valetti in angleška letališča. V letalskih bojih so nemški lovci sestrelili dve sovražni letali.

Nemška bojna letala so na južni angleški obali poškodovala z večimi bombami večjo trgovsko ladjo.

Včeraj podnevi in v pretekli noči so posamezna angleška letala priletela nad zahodno Nemčijo. Nekaj bomb je povzročilo lažjo stvarno in človeško škodo.

Berlin, 1. aprila. AS. Na južnem Barentskem morju so nemške letalske in lahke pomorske sile napadle sovražni konvoj. Potopljene so bile štiri prevozne ladje s 27.000 tonami, nadaljnje štiri pa so bile hudo poškodovane. Verjetno je bila potopljena še ena sovražna tovorna ladja. Morje je bilo zelo vznemirjeno, tako da učinka tega napada ni bilo mogoče natančno ugotoviti.

Berlin, 1. aprila. AS. Letalski kapitan Filip, poveljnik eskadrole lovskih letal, je dosegel svojo čisto letalsko zmago. Ob tej priložnosti je bil odlikovan s »Hrastovim listom viteškega križa železnega križa«, ter je sprejel priserčne častitke od maršala Göringa.

nister Lorkovič ter vojaške in ustaške osebnosti. Ob odhodu vlaka je godba zagrebške posadke črnih srajc odigrala državne himne, zastopniki oblasti pa so po rimsko pozdravljali odhajajočega gosta. Bivanje načelnika stana milice je vzbudilo živahen odmev v hrvaškem tisku. Zlasti poudarjajo generalov obisk pri poglavniku ter razgovor med njima.

Bolgarija gre po začrtani poti

Sofija, 1. aprila. AS. »Dnes« piše o govoru ministrskega predsednika Filova na zaključku parlamentarnega zasedanja in pravi, da je treba dokončno uničiti boljševizem, ki je že od svojih početkov vedno stremel uničiti Bolgarijo, ogražajo njeno neodvisnost. Žrtve, ki jih sedanjí trenutek zahteva od bolgarskega ljudstva, niso nič v primeri z velikimi pridobitvami, ki so jih omogočile Bolgariji sile Osi. Navdušeno odobravanje parlamenta tem besedam ministrskega predsednika je bilo izraz hvaležnosti bolgarskega naroda Italiji in Nemčiji.

Portugalska bo branila svoje kolonije

Lisbona, 1. aprila. AS. Portugalska vlada je dovolila ministru za kolonije, da sme zahtevati od vojnega in mornariškega ministrstva vse častnike, ki so potrebni za obrambo portugalskih kolonij.

Lisbona, 1. aprila. AS. Portugalski parnik »Serra Pintor« je danes odpotoval z novimi oddelki vojaštva, ki so jih sestavljale predvsem tehnične čete, na Kapverdsko otoke.

Japonska sodba o Indiji

Tokio, 1. aprila. AS. V tukajšnjih pristojnih krogih govore o Crippsovih predlogih za Indijo, da se skriva v njih spreten angleški maneuver. Anglija neče takoj sprejeti nove indijske ustave pod pretezo, češ da sedanjí vojni položaj tega ne dopušča. Angleška vlada skuša z drugimi besedami ponoviti svojo staro igro varljivih obljub, katerih nikdar ne izpolni. Indijci obljubljajo položaj dominiona šele po vojni. Seveda je treba pogledati le v zgodovino, kako je Anglija v ugodnem trenutku take obljube vedno popolnoma pozabila. Anglija, ki je skozi stoletja zasuznjevala indijski narod in je sečala med Indijci prekatne razprtije, se hoče sedaj proglasiti za rešiteljico Indije.

Berlin, 1. aprila. AS. Neki ameriški telegram iz Novih Delhov pravi: Izgledi za sprejem angleških predlogov so zelo ugodni. Vsaj polovica odločilnih činiteljev je za sprejem. Med 12 člani kongresa jih je 6 proti, 5 pa za. Gandi je med največjimi nasprotniki Crippsovega

žali s sankcijami italijansko ljudstvo gospodarsko zadušiti. Italija pa je to skušnjo prestala in na trdnjavi sankcij se je pokazala bela zastava.

»Toda to je bil le prvi tak poskus. Od tedaj nismo imeli več lahkega in srečnega življenja. Ko je boljševizem skušal vdreti v Vzhoda na Zahod in priti v rimsko morje, je Italija morala sprejeti nase težo in breme vojne v Španiji, napor, ki je državo veljal težke milijarde. Ko smo se začeli spet s težavo vzpenjati da bi si opomogli, se je na obzorju prikazala svetovna vojna in naša zun. trgovina je zašla v vojni vrtnice. Italijanska zunanja trgovina je pošiljala trideset odstotkov vsega svojega izvoza v države onkraj morja. Vse te možnosti so zdaj vzete, nekatere izmed njih po naši volji. Italijanska zunanja trgovina mora zdaj ostajati v evropskem okviru.«

Minister je nato dal točen in natančen pregled dela po raznih področjih, da bi se obnovili gospodarski odnosi z drugimi državami: Portugalsko, Španijo, Francijo, Holandijo, Belgijo, Jugoslavijo, Grčijo, Turčijo, Švedsko, Švico. Nato pa je nadaljeval:

»Plačilno sredstvo, svobodne devize, t. j. take, ki jih je takoj mogoče spraviti v promet, so zdaj švedska krona, portugalski escudo in švicaški frank. Če naj bi denar merili po moči posameznih narodov in po njihovi vojaški sili, bi seveda bili in morali biti nemška marka ter italijanska lira edini denar, ki prihaja v poštev za plačila. — kar tudi bosta. Toda v sedanjem trenutku in zaradi nekih oblik, ki jih z zgolj tehničnega stališča morda ni lahko razložiti, je mednarodno plačilno sredstvo zdaj tisti denar, ki smo ga prej navedli. Toda čeprav devize še vedno imajo svoj pomen, je ta pomen

Skrivnost japonskih uspehov na Daljnem vzhodu

Shanghai, 1. aprila. AS. Dopisnik lista »Shanghai Evening Post« se obširno bavi s številkami in zmagovitimi izkrcanji, ki so jih Japanci v sedanjí vojni opravili, ter poudarja, da je treba te uspehe pripisati predvsem popolnemu sodelovanju med vojsko in mornarico ter neomejenemu medsebojnemu zaupanju, ki vlada med častniki in vojniki. Člankar pravi, da izkrcanje zahteva železno odločitev in v vseh podrobnostih popolno pripravo moštva. Poveljniki morajo znati nadzirati moštvo v popolni temi, častniki in vojniki pa se morajo kljub težkemu bremenu, ki ga nosijo, urno gibati. Potihem se morajo spraviti s prevoznih ladij in v megli zasesti mesta na majhnih barkah in motornih čolnih ter se takoj pripraviti na nasкок, ko se pod sovražnim ognjem bližajo nasprotni obali.

Medtem ko borba besni, je treba izkrcati še ostale jedinice. Voda je redkokdaj mirna in vojniki morajo biti navajeni tudi visoko vzpenjajočih se valov, besnečih rek in blata. Za njimi gredo poveljniki in visoki častniki s popolno opremo, z zemljepisnimi kartami in važnimi listinami. Kakor hitro dosepejo na kopno, morajo brez odlika takoj naprej. Člankar nato podčrtava, da je za uspešno izkrcanje potreben predvsem podoben načrt in popolna tajnost. Važno je tudi posebno orožje, ki dovoljuje silne napade v najtežjih okoliščinah. Po izkrcanju mora vojska napad izvesti do kraja, tudi če si ji ni posrečilo nasprotnika docela presenetiti. Ob koncu članka pravi pisec, da je izkrcanje ob obali Baru in ob Malajskem polotoku bilo najbolj važno v vsem doseganem bojevanju in je Japoncem prineslo veliko zmago v jugozahodnem Tihem morju.

Stockholm, 1. aprila. AS. Angleški list »Sunday« piše danes zjutraj, da angleška admiraliteta pričakuje prihodnji teden na Tihem morju velike pomorske bitke. Ameriške pomorske eskadrole se bodo spustile v obupen boj proti japonski mornarici, da bi omejile japonsko ekspanzijo.

Buenos Aires, 1. aprila. AS. Predsednik Roosevelt je rekel, da se tihomorski vojni svet ne bo bavil z obrambo Indije, ker ta ne spada v tihomorsko območje.

Bangkok, 1. aprila. AS. Avstralska vlada je izdala na ljudstvo proglas, da bo v tej vojni ali zmagalo ali pa bo poraženo. Izvedla je reorganizacijo armade ter je imenovala devet novih generalov. Avstralski ministrski predsednik ter avstralski parlament tudi nočeta imeti preveč stikov z generalom Mac Arthurjem glede vrhovnega vodstva vojne na vzhodnem delu Tihga morja.

predloga, Pandit Nehru pa bi ga sprejel, če bi bil nekoliko spremenjen. Položaj je sedaj jasen. Tudi iz indijskega tiska se vidi, da vladata v Indiji dve struji: eni so proti sprejemu, drugi pa za sprejem. Nasprotniki angleškega načrta zahtevajo, da vodijo obrambo Indije Indijci sami.

Lisbona, 1. aprila. AS. Iz Novih Delhov je prispela brzojavka, ki pravi, da so predstavniki stranke »Sikhov«, ki ima včlanjenih pet in pol milijona Indijcev, izjavili, da so proti Crippsovim predlogom.

Stockholm, 1. apr. AS. Kakor poroča dopisnik lista »Dagens Nyheter«, ima Cripps v Indiji največje težave zaradi tega, ker indijski voditelji nočejo sprejeti njegove zahteve, da naj Indija takoj stopi v vojno. Ti dopisniki tudi pravijo, da sta Pandit Nehru in Gandhí proti temu, da bi Indija v celoti posegla v sedanjo vojno, poleg tega pa si tudi glede drugih važnih vprašanj nasprotujeta.

vendar znatno manj dramatičen. Tisto, česar hočemo danes, je blago, blago za blago in to v Evropi, ki je vsaj teoretično oblegana. Italija, o kateri se zdi, da si na mnogih področjih sama ne more zadostiti, se po dveh letih vojne še vedno pogaja glede zunanje trgovine, ima možnosti za izmenjavo, podpisuje dolgoročne trgovske sporazume in sprejema važne obveznosti do tretjih držav.

Govornik je prikazoval uspešnost italijanske protiblokade, o kateri pričajo tone angleških ladij na dnu morja. Nato je omenil še prepoved o zviševanju cen pri izvozu, zakaj cene so pravi tlakomer za denar. Liro je še pred nedavnim Duce javno branil z besedami, ki jih je težko pozabiti. Njihova moška zgovornost bo obsodila veliko sebičnosti. Liro je treba še naprej braniti za vsako ceno in preprečevati, da bi bojazljivci mogli kvarno vplivati na ugled italijanskega denarja. Za obrambo lire bodo dobra vsa sredstva, zakaj prav noben razlog ne opravičuje inflacijskega ozračja, ki ga nekateri skušajo ustvarjati s tem, da hkratu prizadevajo sami sebi škodo, nad narodom pa grešijo z zločinom žalitve proti domovini. Minister je končal takole:

»Sredozemlje mora biti rimsko morje. Hočemo pravičnejšo razdelitev surovin, hočemo, da bodi delo, ki je še povzdignjeno v socialno dolžnost, za bodočnost edino plemstvo. Hočemo v bistvu dvigniti življensko raven italijanskega ljudstva ter italijanski narod privedi do najvišje stopnje v mednarodni ureditvi, katere veljava se meri po delu, po izdelavi, po duhovni in moralni sili obsežnih življenjskih prostorov, skratka po njihovi moči. Da bomo to dosegli, je potrebno samo eno: strniti se v živo mejo okoli Hoveka, od katerega je pred 23. leti prišel krik in geslo, s katerim je Italija obnovila svojo nepretrgano pot: okoli Mussolinija.«

Lisbona, 1. aprila. AS. Poročila iz angleškega vira v Novih Delhij pravijo, da v angleškem vojnem poročilu priznavajo napredovanje japonsko-birmanskih čet ob reki Iravadi, ki so že dosegle Shwedaung, 10 km južno od Proomea. Angleško poročilo tudi pravi, da Angleže v teh bojih zelo ovira pomanjkanje izvidniških letal in sovražno zadržanje tamkajšnjega prebivalstva, ki podpira Japonce.

Tokio, 1. aprila. AS. List »Hoc« poroča, da je zelo verjetno, da bo sovjetska vlada poslala svojega vojaškega pribočnika iz Čungkinga v Indijo na posvet z indijskimi predstavniki, med katerimi je tudi Pandit Nehru.

Tokio, 1. aprila. AS. Japonski cesarski stan objavlja, da je angleško letalo vrste »Lockhead« napadlo japonsko ladjo »Asahi Maru«, ki pripada Rdečemu križu in da je s tem prekršilo določbe mednarodnega prava. 100 metrov od te ladje je eksplodirala bomba, vržena z angleškega letala.

Kodanj, 2. aprila. AS. Agencija Ritsau poroča, da je v Kattagatu treščil angleški bombnik. Neka ribiška ladja je rešila 4 angleške letalce in jih pripeljala v Grenao, kjer so bili internirani.

Nova določila za prodajanje tobaka

Rim, 1. apr. AS. Na zadnji minist. seji je bilo dano finančnemu ministru pooblastilo, da sme urediti novou cenik, prodajo, razdelitev in izdelovanje raznih vrst tobačnih izdelkov. Na temelju tega pooblastila je finančni minister že izdal nekatere določke, med drugim je odredil ukinitve izdelovanja nekaterih vrst tobačnih izdelkov. Tako je bilo odločeno, da se še naprej izdelujejo sledeče vrste:

Cigare: Impero, Cavour, Trento, Trieste, Minghetti, Attenuatti, Grimaldi, Virginia, Toscana, Fiume.

Od cigaret: Savoia, Sovrana, Serraglio, Giuba, Macedonia Extra, AOI, Macedonia, Nazionali, Indigene, Popolari, Militi.

Rezan tobak: Serraglio, Macedonia, Dalmazia, Italia, potem tobak 1. vrste, 2. vrste in 3. vrste.

Glede njuhalnega tobaka ni nobenih sprememb. Vrste tobačnih izdelkov, ki jih ni v tem seznamu, se smejo prodajati tako dolgo, dokler ne bodo izčrpane vse zaloge. Večinoma ostanje cen ne spreminjane, le pri treh vrstah cigar so bile malce povišane, da bi se doseglo izenačenje tipov. Cena cigaretar Macedonia Extra je bila pri zavojčku znižan za 10 cent.

Prodaja: Prodajanje tobačnih izdelkov je za vsakega kupca omejeno na sledečo količino: cigarete 20 kosov, rezanega tobaka 1 zavojček, cigar tujih znamk po 5 kosov, cigaric Dama, Branca in Havana po 10 kosov.

Prepovedano je prodajati tobak mladostnikom. Najstrožje se prepoveduje prodaja osebam pod 16. leti starosti.

Obvezno oddajanje zavojčkov (škatljic). Kupovalci cigaret Savoia, Sovrana, Serraglio in Macedonia Extra in tobaka Italia so dolžni vračati škatljice in prazne ovitke. Prodajalci morajo odkloniti elehernega kupca, ki ne bi vrnil škatljice.

Ob vseh nedeljah je prepovedano prodajanje monopoliziranih tobačnih izdelkov.

Do nadaljnjega ne bo odobrena nobena prošnja za odprtje nove trafike.

Obenem se odvzema dovoljenje za prodajanje tobaka v hotelih, kavarnah, restavracijah, bomošnicah, kinematografih, gledališčih, športnih prostorih in drugih javnih prostorih. Ostanje pa v veljavi posebne dovolilnice za Dopolavoro. Tistim, ki ima jo dovolilnice, pa jih sedanja uredba odvzema, je dovoljeno prodati obstoječe zaloge tobaka najkasneje do 15. aprila.

Ta odredba je v kraljevini stopila v veljavo 1. aprila.

Današnji nakladi »Slovenca« so priložene položnice. Vljudno prosimo vse naročnike, da blagovolijo čimprej poseči po njih. Mesečna naročnina je 12 lir. — Priobite nam novih naročnikov!

Pomembni sklepi medministrskega odbora

Marmelado iz obstoječih zalog dobe po pol kg le otroci in mladina do 18 let — Uvedba enotnih vrst čevljev — Cenik za popravila čevljev

Rim, 1. aprila. s. Medministrski odbor za ureditev preskrbe, razdelitev in cene se je večeraj in predvečernim sestanom v Beneški palači pod predsedstvom Duceja. Navzoči so bili tajnik stranke, finančni, prometni, korporacijski minister in minister za valute in trgovino, državni podtajnik v notranjem ministrstvu in dr. podtajnik za vojno izdelavo, podtajnika Pascolato in Amicucci, načelnik nadzorstvenega urada za štednjo in kredit, predsedniki fašističnih zvez poljedelskih delodajalcev, trgovcev in industrijskih delavcev, nadzorniki stranke in drugi.

Kmetijski minister je poročal o stanju prehrane. Odbor je z zadovoljstvom vzel na znanje, da je ljudstvo s popolno disciplino in razumevanjem sprejelo zmanjšane obroke kruha, ker je bila lanska žetev povprečna, uvoza pa nič. Odredba je bila nujna, ker je treba prebroditi čas od stare do nove žetve. Odbor je izrekel zahvalo italijanskim poljedelcem, ki so oddali končni dan za oddajo žita 30. aprila, za oddajo koruze pa 31. maj. Na predlog ravnatelja za ribolov je bilo sklenjeno, da bo dobila ribarska industrija le 25 odstotkov rib za svojo predelavo na razpolago. Ta ukrep stopi takoj v veljavo, prefekti pa bodo nadzorovali izvedbo teh določil.

Ravnatelj zveze industrije je poročal o programu za pospeševanje izdelave in razdelitve marmelade. Sklenjeno je bilo dodeliti v ta namen določene količine sladkorja iz starih zalog. Odbor je odobril ta program in podal vidike, na

podlagi katerih se bo marmelada delila otrokom in mladini v skladu z razpoložljivimi zalogami. Razdeljevanje se bo začelo šele prvega maja. Na vsakega otroka ali mladeniča in mladenke bo odpadla količina po 500 gramov in se bo dodeljevala v središčih vsake pokrajine. V ostalih krajih bodo to razdeljevanje uredili prefekti sami na temelju krajevnih navad in razpoložljivih količin.

Odbor je nato vzel v pretes tudi vprašanje izdelave in razdeljevanja čevljev. Korporacijski minister je podal poročilo o zalogah kož in podplatov za civilno porabo rekoč, da mora biti najpoprejši pokrita zadevna potreba Oboroženih sil. Nato je odbor sklenil izdati uredbi, s katero se bo uredilo vprašanje izdelave in razdelitve težavih čevljev za delavce. Te vrste čevljev bodo delile pristojne sindikalne organizacije. Dalje je bil sprejet ukrep za izdelovanje otroških čevljev iz kož in usnja ter raznih nadomestkov. Dalje so bili odobrene nove vrste moških, ženskih in dekleških čevljev, izdelane iz različnih vrst kož in usnja. Izdelovanje teh čevljev se mora držati že obstoječih tipov, kar se tiče materiala in tudi oblike. Ti čevlji bodo dani v prodajo po določenih cenah. Obenem so bile odobrene in bodo v kratkem objavljene tabele s tarifami za popravila usnatih, gumijastih in plutovinastih čevljev. Te tarifne tabele bodo morale imeti na vidnem mestu izobešene vsi lastniki delavnic in popravilnic čevljev.

V razpravo o teh vprašanih so posegli vsi člani odbora. Seja se je tudi večeraj nadaljevala.

Področja za razdeljevanje mleka v Ljubljani

Kodeljevo

Mlekarna Guzelj Marija, Klunova 8: Cankarjeva, Adamič-Lundrova, Klunova, Mahničeva, Malejeva, Na peči, Ob dolenski železnici, Ob Ljubljani, Ob Koblerjevo do konca, Ob peči, Okiškega, Povšetova, Ob Koblerjevo do konca, Puglijeva, Salezijanska, Štepanška, Štepanja vas in Zadržna.

Sv. Petra cesta:

Mlekarna Cvelbar Nežka, Sv. Petra c. 8: Ob rečna steza, Sv. Petra cesta od začeta do vseh 19 in 22 in Sv. Petra nasip od začeta do vseh 11. Mlekarna Fratrik Katarina, Sv. Petra c. 33: Prečna ul. in Sv. Petra c. leva stran (neparne št.) od vseh 21 do vseh 35.

Mlekarna Zibert Ivan, Sv. Petra 26: Sv. Petra c. desna stran (parne št.) od vseh 24 do vseh 32 in Sv. Petra nasip od vseh 13 do Zmajškega mostu.

Mlekarna Filipič (prej Jurko), Sv. Petra c. 53: leva stran Sv. Petra c. (neparne št.) od Rešjeve do Vidovdanske c.

Mlekarna Skole Alojzija, Sv. Petra 46: Sv. Petra c. desna stran od vseh 34 do vseh 48, Sv. Petra nasip od vseh 33 do vseh 47.

Mlekarna Kovac Bronislava (prej Kristof), Sv. Petra c. 60: Sv. Petra c. od Vidovdanske do konca, Sv. Petra nasip od vseh 49 do konca in Ušnjarska.

Šenklaž, Poljane.

Mlekarna Horvat Fanika, Lingarjeva 1: Dolničarjeva, Lingarjeva, Medareka, Nabrežje 20. sept. in Pogacarjev trg.

Mlekarna Brožič Alojzija, Pred školjo 21: Stritarjeva, Studentova in št. 21 Pred školjo.

Mlekarna Rejcek Franciska, Kopitarjeva 1: Kopitarjeva, Krekov trg, Poljanski nasip do vseh št. 14 (mestna hiša) in Vodnikov trg.

Mlekarna Janežič Josipina, Poljanska c. 31: Barvarska steza, Gestrinova, Graj, planota (Grad), Kapiteljska, Poljanska c. od začeta do vseh 14 in 15 in Poljanski nasip od vseh 16 do konca.

Mlekarna Vrh Ivanka, Pred školjo 17: Pred školjo z izjemo št. 21 in Semenški ul.

Mlekarna Lovšin Amalija, Strossmayerjeva 4: Lončarska steza, Na stolbi, Strelška do vseh 15 in 16 (pri Zrinjskega c.), Strmi pot, Strossmayerjeva in Ulica Stare pravde.

Mlekarna Pečar Viktorija, Poljanska c. 18: Ciri-Metodova, Peruškova, Poljanska od Strossmayerjeve do Ambrozevega trga, Quaglijeva, Strelška od Zrinjskega do konca, Zarnikova in Zrinjskega.

Mlekarna Kraje Milka, Ambrožev trg 9: Ambrožev trg, Poljanska od Ambrozevega trga do Dombranske, Vrazov trg in Zivinozdravnika.

Mlekarna Kočnik Angela, Poljanska 77: Dombranska, Hradeckega c. od vseh 9 in 18, Hudo-vernikova, Kapusova, Litijska, Mesarska, Na gmajni, Poljanska od Dombranske do konca in Potočnikova.

Šentjakobski okraj in Dolenska cesta:

Mlekarna Balantič Ivanka, Cankarjevo nabr. 1: Cankarjevo nabrežje, Ključavničarska, Krojaska in Pod tranco.

Mlekarna Klavs Alojzija, Stari trg 11a: Mestni trg, leva stran Starega trga do vseh 11a in Vodna steza.

Mlekarna Strle Franciška, Stari trg 17: Reber in leva stran Starega trga od vseh 13 do konca.

Mlekarna Senčar Franc, Stari trg 30: Gallusovo nabr., Stari trg od vseh 26 do konca in Stiška ulica.

Mlekarna Gmajnar Anton, Stari trg 24: desna stran Starega trga od začeta do vseh 24.

Mlekarna Skrijanc Ivana, Sv. Jakoba trg 6: Sodarska steza, Sv. Jakoba trg, Osoje, Osojna pot, Trubarjeva in Ulica na Grad.

Mlekarna Galjot Anton, Zabajk 6: Cimpermanova, Grudnovo nabrežje, Merosodna, Prule, Rožna ulica, Zabajk.

(Dalje sledi.)

Rimsko pismo:

Hiša šolskih sester v Rimu

Na praznik Marijinega Oznanjenja je bila tu v Rimu prisrčna domača, vendar pomembna slovesnost. Kongregacija šolskih sester, ki se je posebno pod vodstvom sedanjih vrhovne prednice, častite matere M. Terezije Hanželič tako srečno razmahnila in si ustanovila svoje hiše tudi izven slovenskih pokrajin po Hrvaškem, po Srbiji, v Egiptu, v Severni in Južni Ameriki, je dobila svojo hišo tudi v središču krščanskega sveta, v Rimu. Kijpada je le skromna in ponižna hiša, če jo primerjamo s krasnimi zavodi in šolami, s katerimi je kongregacija drugod razpolagala, vendar pa bo zaenkrat to kongregacijska materina hiša in začasni sedež častite matere, katere neumorni podjetnosti in iznajdljivi delavnosti gre v prvi vrsti hvala, da je 25. marca bila blagoslovljena v samostanski zavod preurejena hiša v mirni in zračni četrti Salario.

Hišo je na Marijin praznik popoldne blagoslovil zaščitnik kongregacije šolskih sester pri sv. Stolici, Eminenca kardinal Hermenegild Pellegrinetti. Slovesnosti pa so prisostvovali tudi p. dr. Mandič, generalni definitor frančiškanskega reda in generalni ekonom, dalje p. dr. Prešeren, D. J., generalni asistent za Vzhod in mons. dr. Madjerac, rektor zavoda sv. Hieronima v Rimu. V zavodu je za sedaj le častita mati s. M. Terezija Hanželič in štiri šolske sestre.

Em. kardinal je ob asistenci omenjenih gospodov najprej blagoslovil hišo, nato pa hišno kapele, ki bo imela napol javno značaj. Altar je iz navadnega, mehkega lesa, tabernakelj pa iz orehvine. Ozadje oltarja krasijo velika, na platno slikana podoba Brezmadežne, jako okusno izvirno delo. Em. kardinal je nato blagoslovil še svete posode, mašna oblačila in paramente ter končno vsem navzočim podelil blagoslov. Kardinal je posebej čestitil vrhovni prednici, da je kongregacija šolskih sester dobila novo hišo v Rimu kot v središču katoliške Cerkve.

Eminenca je z navzočimi ves čas govoril slovensko oz. hrvaško, katera jezika popolnoma obvlada. Vendar se je srbohrvaško naučil šele, ko je bival kot papeški nuncij v Belgradu.

Zanimivo pa je, da je ravno ta dušnopastirska verna, ki naj bi v ostalem odklovala vsakega katoliškega duhovnika, bila posreden povod nadaljnje Pellegrinettijeve kariere. Ratti, ki je bil papeški nuncij v Varšavi, je potreboval slovansko govorečih duhovnikov in je pritegnil Pellegrinetti-ja k nunciatu. Ratti je kasneje postal papež Pij XI., njegov tajnik Pellegrinetti pa papeški nuncij v Belgradu, leta 1937. pa kardinal. Sedaj se posebno posveča vprašanjem, ki zadevajo krščanski vzhod.

Duhovne vaje

Po mnogih rimskih cerkvah so sedaj pred prazniki duhovne vaje, ki naj vernike pripravijo na prejem zakramentov za veliko noč. Posebno so obiskane tiste pridige, ki so podane v obliki disputov, govora in ugovora, od katerih že od nekdanj najbolj slove jezuitske postne pridige v cerkvi Al Gesu.

Stvar je sledeča: nekako sredi cerkvene dolžine sta na desni in levi strani srednje ladje postavljena dva velika, z zelenim žametom opazena odra. Vsak oder je tako prostoren, da se govornik more udobno po njem gibati in tudi nekoliko sprehoditi. Na odru je med dvema, prav tako z zelenim žametom pokritima mizama postavljen stol, kjer pridigar navadno sedi, kadar govori nasprotni govornik.

Govornik na evangelijski strani zastopa nauk Cerkve, je misijonar, ki se po najboljših močeh trudi, da bi vplival na čustva in pamet vernikov in jih pripravil do tega, da bi opustili lahkomišljeno in mlačno življenje ter se z verno oprijeli izpolnjevanja verskih zapovedi. Toda njemu se upira nasprotni govornik, ki predstavlja povprečnega kristjana, ne brezverca ali pa brezbožnega, ampak le mlačnega katoličana, ki se ne bi rad dal izruvati iz svojega udobja in površnosti. Ni torej njegova naloga, da bi vernikom, ki prisostvujejo govorom — cerkev je vedno nabita — vzbudil z raznimi znanstvenimi ugovori, s katerimi se peča bogoslovna znanost, nove dvome in nove pomisleke, ki jih preprosti verniki ne bi mogli enostavno rešiti. — Ko bi tako postopal, bi duhovne vaje ne dosegle svojega nameravane učinka ampak bi bil rezultat najbrže ravno nasproten. Ne, pridigar, ki oporeka glavnemu govorniku, navaja proti njegovim izjavam tiste izgovore, ki so običajni med ljudmi in s katerimi si ljudje pri zanemarjanju verskih in moralnih dolžnosti tolažijo vest, n. pr. kakaj tako lahkomišljeno prekinjajo, segajo po slabem tisku, opravljajo ob nedeljah brez potrebe hlapčevska dela, opuščajo nedeljsko mašo, pomaleem goljufajo itd. — Glavno besedo ima seveda misijonar, njegov zoper-nik govori le toliko, da mu daje še bolj priliko za razlaganje, za karanje, za zavrnitev ničevih razlogov. Pridiga je prav za prav ena celota, le to, kar bi dober govornik moral sam opraviti navaja-

joč pomisleke slabih kristjanov, to tukaj opravi nasprotni govornik, ki je nekakšen advokat lenega in nemarnega katoličana. Biti pa mora zelo spreten, ker prav za prav je on tisti, ki s svojimi ugovori vodi razgovor in mu daje smer. Skrbno mora paziti, da dialoga ne zapelje na stranski tir, ki ne bi služil dokazovanju glavnega predmeta in da ne stavlja ugovorov, ki nimajo namena osvežit obnavljanje snovi.

Pri jezuitih sta letos dva prava kaveljna, ki ju je užitek poslušati. Govori trajajo od 6—7 zvečer. Ljudi je vedno polna cerkev. Kar vidno jim ugaja »levice« govornik, ki jim tako iz srea govori, ko se opravičuje za svoje slabe razvade. Včasih se mu smejejo, včasih mu pa tudi ploskajo, kadar pove kaj prav krepkega. Toda potem ga vzame v precep misijonar in ga močno stiska. Vedno huje mu umiva glavo, vedno bližje mu je s svojimi dokazi, vse bolj se kaže njegova grešna nemarnost. Še ugovarja, še se brani, toda, vse kar pove, le povečuje triumf nasprotnega govornika. Nazadnje klone pod silo resnice in konča s sklepom, da bo uredil svoje življenje in se poboljšal. In pri tem, ko ga tako zmleje in pripravi do kapitulacije, ni redko tudi misijonar deležen glasnega odobravanja vernikov.

Ta način zahteva seveda veliko bogoslovno znanje, okretost in govorniško iznajdljivost ter dialektičen način dokazovanja. Lahko si z uspehom jezuiti privoščijo to zelo nazorno in učinkovito govorniško obliko, a povsod ne bi bila ne priporočljiva ne izvedljiva. Govore posejajo zelo mnogi izobraženci in tudi mnogi duhovniki, za katere so ti misijonski govori prava govorniška šola.

Postna pobožnost

V prastare krščanske čase sega v Rimu navada, da so se verniki zbrali na določenem kraju, nato pa v sprevedu odšli na dogovorjen kraj, navadno na grob kakega mučenca, kjer je bila verska pobožnost s sv. mašo. Kraj verske pobožnosti je bil za tisti dan »statio«, izraz je vzel iz vojaškega življenja. Kasneje, ko je verska občina vedno bolj naraščala in je naraščalo tudi število božjih hramov, so stacije omejili le na postni čas in to se je ohranilo do danes. V prvih časih se je sprevedov in pobožnosti po možnosti udeleževal tudi papež. Posebno Gregor Veliki je močno poživljal to pobožno navado in je sam sestavil mašne formulacije za postni čas, ki so se nam do danes ohranili. V burni rimski zgodovini se je pobožnost včasih bolj, včasih manj opravičevala. Po letu 1870, ko papeži niso več zapuščali Vatikana, je nekaj desetletij le bolj »votarila«. Javnost zanjo ni kazala velikega zanimanja.

Ze pod prejšnjim papežem pa je bila pobožnost znova poživljena in je sedaj vsako leto večja udeležba vernikov. Mnogo je k temu pripomogla tiskana propaganda v katoliških listih, pa tudi društvo za čiščenje ostankov mučenikov je mnogo storilo. Letos je ves post pri vseh stacijah zelo velika udeležba. Popoldne je peti sv. maša navadno okrog 9. ure. Ako je tista cerkev titularna cerkev katerega kardinala, potem celebrira navadno sam kardinal; drugod navadno kak škof ali redovni opat. So pa celo popoldne maše pri vseh oltarjih. Popoldne pa je navadno ob 5 kompletorij, ki ga pojejo bogoslovci enega številnih rimskih bogoslovnih zavodov. Medtem se nabere veliko ljudi, nakar je med petjem litanij vseh svetnikov procesija okrog cerkve, nazadnje pa blagoslov. Ob teh dnevih so cerkve, kjer je statio, odprte ves dan in je mogoče obiskati in si ogledati tudi taka svetišča, ki sicer niso nikdar v letu odprta ali zelo redko, n. pr. S. Stefano Rotondo, S. Pudenziana, itd. Nekatere dneve je statio v nekaterih cerkvah hkrati. Tedaj so v čiščenje izpostavljene tudi vse relikvije, ki jih ima tisto svetišče, ogledati si je mogoče stare, prvotne cerkve pod zemljo in druge zgodovinske zanimivosti. Na veliko noč je statio v S. Maria Maggiore, zadnja pobožnost pa je na belo nedeljo pri S. Maria in Trastevere.

Iz Srbije

Delavnost Kolarteve ljudske univerze v Belgradu. Kolarčeva ljudska univerza v Belgradu pod sedanjim komisarjem vodstvom, kateremu načeluje Boško Bogdanović, pomočnik prosv. ministra v p., razvija v zadnjem času veliko delavnost. V Belgradu prireja polno vrsto tečajev in predavanj za vse sloje. Svojo delavnost je sedaj razširila tudi na pokrajino ter je pričela ustanavljati svoje podružnice. Pred kratkim so takšno podružnico ustanovili v Kragujevcu, katere so se takoj oprijeli najboljši erbski kulturni delavci in rodoljubi.

Srbska osnova za bodočo srbsko nacionalno življenje. Kakor v vseh ostalih državah, je tudi sedanja erbska državna uprava pod vodstvom si Oei usmerila svoje obnovenno delo na strogo narodno osnovo. Tako je tudi srbski prosvetni minister v okviru splošnih obnovitvenih načrtov izdal naredbo, s katero dobe zopet stare erbske gimnazije stare nazive, ki so jih imele pred letom 1918.

Spletakar evropske politike: Delcassé

Delcassé ni bil mož izrednih sposobnosti. Predvsem ni vplival po svoji postavi in po svojem videzu. Bil je majhen in je nosil velik ščipalnik na nosu, govoril pa je poudarjeno južnjaško francoščino in svojega skvarjenega naglasa ni mogel skrivati. Če govorimo v intelektualnem smislu, ni bil niti genij, pač pa je imel jasne možnosti, ni pa bil bogat na zamislih. Bil je trmast, predvsem pa je zasledoval vedno jasen cilj, ki ga je imel pred seboj in ta je bil: izločiti Nemčijo v Evropi v popolno osamljenost, okoli Francije pa zbrati bakljo zavezniških držav in jih priporočiti položaj, ki ga je imela pred letom 1870. Če bi izbruhnila vojna, Francija ne bi bila osamljena in bi se tako lahko spustila v igro, da bi si prisvojila Alzacijo in Lotaringijo.

Po svojih nazorih je bil zelo proti parlamentarnim običajem in je bil prepričan, da lahko zunanjo politiko vodijo samo krožki, ki štejejo malo oseb in svojih načrtov v zunanji politiki ni zaupal niti svojim najbližjim sodelavcem. Predsednik francoske republike Loubet, ki je vedno Delcasséja podpiral, je bil resnično edina oseba v Franciji, ki ji je Delcassé zaupal vse svoje načrte. V večjih zadevah pa so bili Delcasséjevi zvesti sodelavci Camille Barrère, veleposlanik v Rimu, Paul Cambon, veleposlanik v Londonu, Bompard, veleposlanik v Petrogradu, Mavricij Paleologue, ki je bil tedaj podravnatelj političnega oddelka v zunanjem ministrstvu, in Georges Louis, ravnatelj političnega oddelka v zunanjem ministrstvu, ki se je nekaj let potem, ko je bil že blizu polom, skušal Delcasséja orestiti, pa ga je Poincaré vendarle upokojil.

Kakor smo rekli, je Delcassé hotel predvsem izločiti Nemčijo v osamljenost in ko je prevzel francosko zunanje ministrstvo, je Francija že bila nekaj let povezana z Rusijo. Na razpolago je

imel tedaj tri velesile v Evropi in sicer Avstrijo, Italijo in Anglijo. Prvi dve sta že bili zaveznici Nemčije in sicer sta bili z njo povezani v trojno zvezo, Anglija pa je bila v dobrih odnosih z Nemčijo, vendar pa so se že kazali znaki težav in tekmovanja na kolonialnem polju. Komaj je postal zunanji minister, je Delcassé že moral storiti korak, ki je bil odločilen za evropsko zgodovino.

Ta odločilni korak je bil dogodek v Fašodi. To afriško postojanko je dne 10. junija 1898 zasedla francoska ekspedicija pod vodstvom Marchanda, toda dne 19. septembra so Kitchenerjeve čete zasedle Sudan in tako zatrle Mahdijev upor. Jasno je bilo, da se bo iz teh postojank ena obeh velesil morala umakniti in Anglija je od Francije zahtevala umik na tako nasilen in izživalen način, da je Delcassé zašel v veliko zadrego. Grozil je, da bo odstopil in je celo izjavil, da bi bil pripravljen skleniti zvezo med Francijo in Nemčijo. Toda vse je bilo brez koristi. Moral je popustiti, ne da bi bil mogel postaviti kake pogoje in nazadnje se mu je moralo celo posrečiti, da je vse francosko javno mnenje moralo kreniti za njim. Dasi je bil ponižan, pa ni nič očital Angliji, ker bi sporazuma z Nemčijo ne mogel doseči na drugi način, kakor pa, da bi bili Franciji povrnjeni Alzacija in Lotaringija, tega pa Nemčija ni mogla storiti. In ker je bil zanj Nemec sovražnik, je moral vse storiti, da bi dosegel sporazum z Angleži. Temu preprostu razumevanju pa se je najbrž priključil še nazor, češ da bi se Anglija želela izmotati iz svoje »bleščeče osamljenosti« in bi zato najbrž bilo primerno storiti vse, da se prepreči zavezništvo med Anglijo in Nemčijo. Mnogi angleški politiki so zagovarjali to zvezo, uredničenja tega načrta pa niso omogočili tedanjim voditeljem nemške politike. Tem razmeram se mora Delcassé zahvaliti za svoj dober uspeh. Dne 21. marca 1899 je bil nazadnje dokončno urejen sporazid Fašode. Vsa dolina reke Nila in pokrajina okoli Bahr-el-Gazal, kjer se je 20 let prej proslavil Italijan Romolo Gessi, sta

ostali Italiji, Franciji pa je dobila srednji del Sudana. Splošni sporazum med Anglijo in Francijo pa je bil še zelo daleč. Pomisliti je treba namreč na to, da je v novembru 1899 in še do konca leta 1901 Anglija pošiljala Nemčiji popolnoma izdelane predloge za zavezništvo, Nemčija pa je te predloge odklanjala. Delcassé pa je bil tako spreten, da je dobro manevriral in izrabil napake nasprotnika, to je Nemčije. Dejansko je med bursko vojno ohranil dostojanstveno in primerno stališče in to stališče je angleška vlada zelo cenila. Predvsem pa je silno spretno preprečil vse predloge za posredovanje med Anglijo in Buri, ki so jih stavile druge velesile, ker bi ti predlogi žalili angleški ponos. Na vse strani se je hitro zavaroval in je dne 9. avgusta 1899 okrepil nekatere določbe zavezniške pogodbe z Rusijo. Dosegel je, da je bila veljavnost vojaških dogovorov, ki so bili sklenjeni med Francijo in Rusijo v letu 1893 in ki so bili sklenjeni za dobo, dokler bo trajala pogodba trozveze, podaljšana za celo trajanje zavezništva med Francijo in Rusijo, to zavezništvo pa je bilo sklenjeno tako, da rok za konec te pogodbe ni bil določen.

Delcassé je namreč tako presojal položaj: če se ob smrti Franca Jožefa I. Avstrija razbije na kose, tedaj bo konec trojne zveze med Italijo, Avstrijo in Nemčijo in propadli bi tudi vojaški dogovori, ki so bili sklenjeni med Francijo in Rusijo, ravno tedaj, ko bi bili najvažnejši za ohranitev političnega ravnotežja v Srednji Evropi. Zato je bilo treba ločiti pogoj za trajanje vojaške pogodbe od pogoja obstoja trojne zveze. Tako razlaganje položaja je bilo popolnoma logično, posledice pa so bile ogromne važnosti. Ni šlo več za ohranitev miru in za nasprotje med trozvezo in dvojno zvezo, pač pa je šlo za ohranitev ravnotežja v Evropi. To je bil zelo pomemben načrt, vendar pa bi lahko postal tudi napadalen s svojimi posledicami.

(Dalje.)

Drobne novice

Koledar

Četrtek 2. aprila: Vel. četrtek: Franc Pavel-
ski, ustanovitelj reda; Teodozija, devica in muče-
nica; Niecej, škof.

Petek, 3. aprila: Vel. petek; Rihard, škof;
Hionija, devica in mučenica; Leopold, spoznavalec.
— Prvi petek.

Osebnosti

Poroka. Dne 30. marca t. l. sta bila v ljubljanski stolnici poročena g. dr. Marij Avčin, zdravnik Dečjega doma v Ljubljani, in gospodična Andreja Stegnarjeva iz znane Stegnarjeve družine iz Ljubljane. Poročil ju je bivši župnik in duhovni svetnik g. Janez Meršolj. Priči sta bila g. dr. inž. Fran Avčin, vseučiliški docent, in dr. Marijan Stegnar, zdravnik v Ljubljani. Mladima novoporočencema želimo mnogo sreče in blagoslova na njuni novi življenjski poti.

Promocija. Dne 1. aprila so bili promovirani za doktorje prava v zbornični dvorani ljubljanske univerze: gđc. Exel Silva iz Ljubljane, Mirjan Ivanetič iz Novega mesta, Vinko Suhadolc iz Suce, občina Dobrova, Vid Lajovic, Miran Mally, Svobodin Podkrajšek in Mirko Slibar, vsi iz Ljubljane. Čestitamo!

Diplomirani so bili na pravni fakulteti ljubljanske univerze gg. Drago Ferjančič, Franc Lenart in Franc Kranjec, vsi iz Ljubljane ter Merhar Miro iz Novega mesta. Čestitamo!

Vljudo obveščamo cenjene obiskovalce,
da se je tvrdila

PAVEL ŠIMENC
FIORIO — CVETLIČARNA

preselila na sv. Petra c. 29 tel. 26-54 (poleg
trgovine Tičar), ter se še nadalje priporoča
mo svojim cenjenim odjemalcem.

Nove uradne ure. S 1. aprilom se uvede v
vseh državnih uradih v Italiji poletni delovni čas,
ki je dolžan za delavnice od 8—14 in za nedelje
in praznike od 8—12.

Obrok sladkorja za otroke pod 14 letom po-
višan. Medministrski komite za ureditev prehrane
v Rimu je odločil, da se s 1. aprilom poveča obrok
sladkorja za otroke pod 14. letom starosti. Dobil
bodo dodatni obrok 100 gr za april in sicer na
podlagi svojih kazni za obroke. Sladkor naj
zahtevajo pri tistem trgovcu, kjer dobivajo nor-
malne obroke.

Junaško je umrl rezervni poročnik dr. Bru-
no Depetroni iz Triesteja. Bil je najprej pri alpin-
skih četah, potem pa je vstopil kot prostovoljec
med padalce. Pri večjih padalskih čet ga je za-
delala smrt.

Lep uspeh dohodnega dela med šolsko
mladino. Na poziv Duceja so vse šole v Italiji nu-
dile študentom šolarjem vsak dan v zimskih me-
sasih toplo kosilo. Tako tudi v Triesteju in na po-
dročju triestinske province. Obseg tega veljav-
nega dohodnega dela v Triesteju in v provinci
se vidi najbolj nazorno iz tega, da dobiva sedaj
okrog 6000 šolarjev vsak dan kosilo. Kuha pa se
kosilo v 126 šolskih kuhinjah ter deli potrebnim
šolarjem v 130 obednicah. Na izrečno Ducejevo
željo so šole to svojo dohodno akcijo podaljšale
do konca šolskega leta. Obred, ki ga mladina v šol-
skih kuhinjah dobi, je dober in izdaten. Obrok se-
stoji iz 50 gramov kruha, 50 gramov makaronov
ali riža, 5 gramov masti, 100 gramov mleka in 5
gramov sira, tedensko pa še 15 gramov fižola in
50 gramov krompirja, poleg tega pa pride še se-
veda zelenjava, sadje in meso.

Se vedno jutraj pod ničlo. V sredo, 1. aprila
jutraj je nastopila letos že tretja slana. Pozneje
je zavalovila gosta megla. Vse kaže, da bodo na-
slednji dnevi lepi in sončni. Barometer se počasi
dviga in je v sredo dosegel 764.7 mm. Najnižja ju-
tranja temperatura je bila v sredo —2.2 C, najvišja
dnevna pa v torek +8 C.

Smrtna nesreča. Na progi med Monfalcone-
jem in Cervignanom je zadela nesrečna smrt žele-
zniškega uslužbenca A. Savorinija iz Triesteja.
Udarila ga je lokomotiva drvečnega vlaka ter ga od-
bila v železni nosilec električnega voda. Obležal
je z zlomljenim tilnikom pri priči mrtev.

Ljubljana

Lep pogreb starega gasilec. V torek popol-
dne ob 4 je bil z Zal zadnji sprevod s truplom
enega najstarejših ljubljanskih gasilcev, pokoj-
nega g. Ivana Permeta. Zaslužnega gasilec, ki je
pomagal reševati pri tistih požarih in nesre-
čah v Ljubljani, so spremlili množični prijate-
lji in spoštovalci. Cerkvene obrede je opravila du-
hovščina šentpeterske župnije, ves pogreb pa je
bil na stroške mestne meščanske imovine, ker je
bil pokojnik ljubljanski meščan in član te imovine.
Za žalostno vlogo je stopalo predvsem zastopstvo
Gasilske zajednice, namreč gđ. dr. Kodre, Pogačnik
in inž. Dolenc, gasilska četa Ljubljane in kroju
z najstarejšimi ljubljanskimi gasilci gg. Medicem,
Breskvarjem, Pritekljem in drugimi na čelu, za-
stopstvo italijanskih gasilcev v Ljubljani, zastop-
stvo poklicnih gasilcev, mnogo gasilcev v civilnih
oblekah s predsednikom ljubljanskega gasilskega
društva ter mnogo drugega občinstva. Pred krsto
je eden izmed gasilcev v kroju nesel številna odli-
kovanja, ki si jih je pokojnik v svojem dolgolet-
nem požarovalnem delu za splošno zasluženost
pridobil. Vrluemu Ivanu Permetu, ki zapušča za
seboj nad pol stoletja staro tradicijo ljubljane,
ohranimo časten spomin, njegovi duši pa naj Bog
dodeli večno plačilo!

Obreda umivanja nog se udeležo danes, na
veliki četrtek, dne 2. aprila 1942, v ljubljanski stol-
nici sledeči starci: Janez Vitič iz Ljubljane, 94 let;
Andrej Šef iz Ljubljane, 93 let; Janez Filak iz Pod-
zemlja, 91 let; Anton Čič iz Ljubljane, 90 let; Anton
Adam iz Borovnice, 89 let; Jožef Cvetečnik iz
Ljubljane, 87 let; Franc Bitenc iz Ljubljane, 85 let;
Alojzij Polanjo iz Ljubljane, 84 let; Janez Murn
iz Ljubljane, 77 let. Skupna starost starčev znaša
Jakob Grčman iz Ljubljane, 80 let; Jožef Šušteršič
iz Ljubljane, 77 let. Skupna starost starčev znaša
1035 let.

Raglje na ljubljanskem trgu. Obiskovalec ži-
vilskega trga, kjer seveda poleg živih prodajajo tudi
razne druge predmete, je slišal ali bo jutri tudi si-
šal neke nenavadne zvoke, ki done prijetno na
uho. To so zvoki ragelj. Zaenkrat jih vrte samo
prodajalci, da s tem privabijo kupce. Po domovih
pa jih najbrž že vrte za posebnimi otroci, da bodo
jutri v cerkvi ali pred cerkvijo temeljito »strašili

Boga«, kakor je pač izraz za ta velikončni običaj.
To je spomin na vpitje jeruzalemskega ljudstva, ki
so razsajali pred Poncijem Pilatom: »Križaj ga!«
Morda je še kje na Dolenjskem ohranjen običaj, da
otroci na ta dan znosijo pred cerkev vso staro šaro,
zaboje, sode, polomljene dele vozil, stare treke in
po njih neusmiljeno opletajo s cepci in z lesenim
tolkačem. Iz te grmade potem zažgo velikončni
ogin. Glavno besedo pa ima seveda raglja, čudovit
instrument z lesenim jezikom, ki oddaja prav ne-
melodične zvoke. Ljubljanski otroci si seveda ragelj
ne znajo napraviti tako kot na deželi, ker jim to
napravi običajno starejši brat ali domači pastir ali
kdo drugi izvežban v lesu. — Ljubljanski otroci mo-
rajo raglje kupovati ali pa jim jih morajo podariti
stariši. Včeraj in najbrž tudi na veliki četrtek jih je
bilo na trgu dovolj. Cena jim je bila pač po kaka-
vosti, barvi 2 do 3 lire kos. Raglja čim bolj je bar-
vana in čim bolj hreščeč glas ima, temveč je vredna.
Imele so jih na prodaj tri prodajalke, vse blago pa
je prišlo iz Dobropole. Dobropole v zadnjih letih
sploh uspešno tekmuje s suho robo iz Ribnice in
tako smo Ljubljanci letos dobili mesto nekdanjih
ribniških ragelj za svoje otroke dobropoljske raglje.
I za ravna moža, brez sredstev, ki ima bolno
ženo, so darovali neimenovani skupno 350 lir. —
Vem najlepša hvala!

1 Nesreča. Bolnišnica je včeraj sprejela 36 let-
nega mesarskega pomočnika Alojza Peterlina iz
Vidma pri Dobropolju. Pri neki nesreči je dobil
hude poškodbe po obrazu.

1 Podružnica SVD Ljubljana I bo oddajala na-
ročni semenski zgodnji krompir »Bintje« članom-
narodnikom v četrtek in petek 2. in 3. t. m. od 9
do 12 in od 15 do 18 v skladišču Kmetijske družbe
na Novem trgu 3. Glede na majhno množino do-
deljenega krompirja dobi vsak naročnik le skre-
no količino, največ 20 kg. Vreče je treba prinesiti
s seboj.

1 V četrtek bodo igrali za red četrtek Goethe-
jevo klasično igrano »Ifigenijo«. Usoda pregnane
Agamemnonove hčere, ki živi kot Dianina sveče-
nica na Tavridi, njeno svidenje z bratom Orestom,
ki ga preganjajo furije zaradi umora Egista in Kli-
temestre, njegova katarza in povratek Ifigenije
z njim v domovino so glavno dejanje. Vseodpuša-
joča človečnost, ki premaga vse zlo, je psihološko
gibalno igrano. Igrali bodo: Saričeva, M. Skrbinšek,
Jan, Nakrst in Gregorin. Režiser: J. Kovič. Inse-
nator: inž. Franz.

1 Na veliki četrtek ob 15 bodo uprizorili mla-
dinsko opereto Leharja: »Indija Koromandijac« po
znanih cenah od 15 lir navzdol. Dejanje se godi
v neznani, pri čevljarju Kneftaču, v kmeti, pred
Rižovo goro, v dvorani in na vrtu v deželi požer-
uhov Indij Koromandij, v puštinji in končno
zopet doma pri Kneftaču. Dirigent: Rado Simoni-
ti, režiserka: M. Slavčeva, koreograf: inž. Golo-
vin, inscenator: V. Skružny.

1 Uprava Narodnega gledališča obvešča: Ker
sta ob nedeljah in praznikih po dve predstavi v
vsakem gledališču in na te dni velik naval na
blagajno tik pred predstavo, prosimo občinstvo,
naj si pred prazniki nabavi vedno vstopnice v
predprodaji. Ta se vrši vselej od petka dalje do-
poldne od 10.30 do 12.30 in popoldne od 16.30 do
19. V interesu občinstva in gledališča je, da se
izognemo navalu tik pred predstavo, ker ograža
točni začetek predstav. Zato naj se občinstvo v
čim večji meri poslužijo predprodaje.

1 V Ljubljani so umrli ob 20. do 26. marca:
Bajc Venceslav, 13 let, sin kočarja, Vidovdansk-
ska c. 9; Bašin Andrej, 63 let, žel. usl. v pok.
Milčinskega c. 62; Dežman Marija roj. Marko-
vič, 78 let, vdova po žel. nadrevidentu, Sodars-
ska steza 2; Maške Leopold, 26 let, kurjač drž.
žel. Trnovski pristan 14a; Weihs Jožefa roj. Zi-
bert, 80 let, zasebnica, Toistojeva ul. 3; Zajc
Franc, 67 let, hišni posestnik, Zibertova ul. 23;
Zužek Marija roj. Klančar, 78 let, zasebnica, Ce-
sta dveh cesarjev 145; Eržen Josip Norbert, 81
let, postrešček, Vidovdanska c. 9; Jerman Ivana
roj. Benčina, 73 let, vdova finanč. uslužbenca,
Vidovdanska c. 9; Svetek Andrej, 76 let, usluž-
benec drž. žel. v p. in posestnik, Ob Ljubljani-
nici 8; Porenta Ljudmila, 39 let, šivilja, Hra-
deckega vas 5. — V ljubljanski bolniš-
nici umrli: Blatnik Jože, 64 let, posestnik,
Mleščvo 14, obč. Stična; Zdešar Katarina, 63
let, žena čuvarja, Vrhnika; Bizjak Jože, 9 let,
sin delavca, Vošnjakova ul. 18; Jager Stefan, 30
let, strojni graver, Deteljeva ul. 6; Mikec Jožef,
44 let, natakar, Fugnerjeva ul. 3; Terhšljan Rado,
21 let, mehanik, Zaloška c. 15; Tekavec Karel,
81 let, železničar v p., Cerkvena ul. 17; Rozman
Terezija roj. Knez, 43 let, žena radiotehnika,
Kavškova ul. 15; Pintarič Janez, 20 let, hiralce,
Vidovdanska c. 9; Predikaka Jože, 20 let, raz-
našalec časopisov, Nove Jarske 77; Tekavec Ra-
fael, 10 let, Vidovdanska c. 9; Setnikar Janez,
43 let, posestnik, Bevke 63 pri Vrhniki.

Naznanila

GLEDALIŠČE

Drama: Četrtek, 2. aprila ob 17.30: Ifigenija. Red
Četrtek — Petek, 3. aprila: Zaprt — Sobota, 4. aprila:
Zaprt — Nedelja, 5. aprila ob 15: Jurček. Mladins-
ka predstava. Izven. Cene od 15 lir navzdol — Ob
17.30: Človek, ki je videl smrt. Izven. Znižane cene od
12 lir navzdol, Ponedeljek, 5. aprila ob 14: Boter An-
draž. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol, Torek, 7.
aprila: Zaprt.

Opera: Četrtek, 2. aprila ob 15: Indija Koromandij-
ca. Mladinska opereta. Izven. Znižane cene od 15

Izšla je toliko pričakovana knjiga „Slovenčeve knjižnice“

DEKLE z BISERI

S tajinstveno knjigo Osendowskega Ljudje, živali in bogovi predstavlja najlepše velikočeno branje!

Ovčar
Marko

bo izšel po
Veliki noči

Sport

Velikončni spored na igriščih

Doma bodo prišli do besede igralci namiznega
tenisa. Zbrali se bodo na velikončni ponedeljek
v Salezijanskem domu na Rakovniku, kjer bodo
igrali dva dni za prvenstvo poedincev. Turnir bo
organiziral SK Korotan. V inozemstvu bo o prazni-
kih več pomembnih dogodkov. Na veliko soboto
bo nemški trener prvič pokazal novo enajstorico,
katero pripravlja za mednarodno tekmo proti Špa-
niji. V duisburškem stadionu bo nastopila nemška
državna reprezentanca proti izbrani enajstorici
Južnega Porenja. Na velikončno nedeljo bodo slo-
vaški boksarji vrtnili obisk Hrvatov. Mednarodni
boksarski dvoboj med junaki boksarskih rokavice
bodo priredili v Zagrebu.

Pozornost prijateljev boksarskega športa bo
osredotočena na Berlin. Tu se bosta borili dve no-
vi zvezdi za naslov evropskega prvaka srednje-
težke skupine. Nemci bodo stavlili na Richarda
Vogta, Italijani pa na Luigijs Musino. Oba raču-
nata z zmago, čeprav se je Musini pred leti že
posrečilo, da je spravljal močnega Vogta na kolena.
Medtem sta oba pridno trenirala in tekma bo vse-
kakor odprta. — Velikončna nedelja pomeni za
italijanske igralce nogomet — po poldrugoletnem
novi bodo gledali mednarodno tekmo med Hrvati
odmoru — spet start v mednarodne tekme. V Ge-
in Italijani. Za hrvatske barve se bo boril Gradjan-
ski, ki je po sijajnih uspehih, katere je dosegel
nedavno v Švici, na prav dobrem glasu. Italijani
bodo postavili proti Hrvatoma svojo najboljšo ena-
storico, ki bo najbrže za goste pretrd oreh. Med-
narodno tekmo bodo gledali na velikončni poned-
eljek tudi v Turinu. Mladi »Azurici« bodo nasto-
pili proti mladim Madžarom. Ne bo šlo za nižje-
razredno juniorsko prireditev, pač pa za borbo
20 letnih nogometašev, ki naj bi čez leto, dve, sto-
pili v državne reprezentance.

Po hokejski tekmi v Milanu, katero so izgubili
Nemci z 1:2, čitamo v športnih poročilih, da so
imeli Nemci smolo. Usodna je bila izključitev naj-
boljšega igralca Gustava Jännekeja, ki je hudo
oslabila nemško obrambo. Italijani so se medtem
znali in po lepi igri dosegli izenačenje, pa še
odločilni zadetek. O ledu pišejo, da je bil mehak,
igrišče pa kratko in široko.

O državnem nogometnem prvenstvu smo poro-
čali podrobneje že včeraj. Dodajamo še razpredel-
vike toke: število odigranih tekem, zmage, ne-
nico po 22. kolu. Po vrstnem redu pomenijo šte-
določeni izidi, porazi, koliko golov so zabili, ko-
liko golov so prejeli in skupno število točk.

Torino	22	12	6	4	35	24	30
Roma	22	11	7	4	34	18	29
Venezia	22	11	6	5	29	17	28
Genova	22	8	10	4	33	21	26
Juventus	22	9	6	7	33	30	24
Bologna	22	10	3	9	25	23	23
Lazio	22	8	7	7	38	29	23
Milano	22	9	4	9	42	35	22
Triestina	22	6	9	7	20	23	21
Liguria	22	7	6	9	31	33	20
Livorno	22	7	6	9	28	38	20
Atalanta	22	7	5	10	27	29	19
Fiorentina	22	7	5	10	34	40	19
Ambrosiana	22	5	9	8	25	32	19
Napoli	22	4	7	11	23	41	15
Modena	22	4	6	12	15	42	14

Nogometno moštvo Gorizije je igralo v nedeljo
proti Ampelei in zmagalo z 2:0 Gorizija, ki igra
v skupini A tretjega razreda, je na čelu razpredel-
nice s 37 točkami. Razmerje golov znaša 43:11 za
Gorizio.

O mariborskem Rapidu čitamo v belgrajski
Donauzeitung, da ga je okrožni vodja dr. Über-
reiter odlikoval s posebnim položajem med
športnimi klubi spodnje Štajerske. Zdjaj se
udeležuje Rapid v nogometnem prvenstvu šta-
jerske. Za veliko noč bo priredil v Mariboru
večji turnir, na katerem bodo sodelovali tudi
SK Leibnitz in po eno moštvo iz Gradca in Ce-
lova. Pogajajo se tudi z dunajskimi klubi, ka-
tere bi radi videli na mariborskem igrišču. Čez
par tednov bodo začeli Rapidovci tudi s tekma-
mi za Tschammerjev pokal.

V-like priprave so v teku za gostovanje
španskega nogometnega predstavništva v Berli-
nu in Milanu. Na poti, ki bo za španskega no-
gometaša trda preizkušnja, jih bo vodil pod-
predsednik nogometne zveze Alzaga. Medtem ko
vodj nogometne treninge španske reprezentance
znani vratar Zamora, so zaupali nemško ena-
storico izkušnemu državnemu trenerju Josefu
Herbergerju. Več odličnih nemških nogometa-
šev se je vrnilo z bojišča in Herberger upa, da
bo lahko postavil močnejše moštvo kot nedavno
na Dunaju, kjer so jih premagali Švicarji. Skrb
za italijansko reprezentanco je prevzel zvezni
načelnik Vittorio Pozzo. Priredil je že več skup-
nih treningov v Florenci. Španci bodo igrali 12.
aprila v Berlinu, teden pozneje pa v Milanu.

Paura degli Stati Uniti? Strah Združenih držav?

125.000 aeroplani, 75.000 carri armati e, in cifra tonda, 10 milioni di
tonnellate di naviglio, fornirà «L'Arsenale della Democrazia» nel 1943 —
ecco quanto annunciava Franklin D. Roosevelt. Un programma di armamenti
di proporzioni fantastiche, un grave pericolo per i Paesi dell'Asse e per la
nuova Europa, se... se non fosse rimasto un programma sulla carta.
Senza considerare che per 125.000 aeroplani occorrono 500.000 aviatori già
addestrati e da quattro a cinque volte altrettanti soldati aerei e molti altri
milioni di soldati e marinai per i nuovi carri armati, gli aeroplani e le navi
mercantili e da guerra. Un calcolo anche soltanto approssimativo, ma spasio-
nato, dimostra a che cosa si riduce questo «Pericolo». «SIGNAL», la moderna
e bene informata rivista illustrata, risolve questo problema per bocca di tre
operai americani, l'uno appartenente all'Industria dell'Alluminio, l'altro
addestrato alle celebri Officine Ford che devono costruire i carri armati, ed il
terzo occupato in un Cantiere Navale. Quali sorprendenti conclusioni ciascu-
n d'essi raggiunga, quali ostacoli, deficienze di mano d'opera, di macchinario
e di arte organizzativa si frappongono alla realizzazione del piano di Roose-
velt — di tutto questo dovreste rendervi conto leggendo «SIGNAL».

L'ultima edizione di «SIGNAL» N. 7 è ora in vendita ovunque. Essa contiene inoltre un'interessante documentazione fotografica: Presso i Cacciatori not-
turni italiani — Fuoco tambureggiante su Malta — Così sarà alloggiato il Lavoratore Tedesco — Nell'U-Boot allorché esplodono intorno le bombe di profondità
— Ciò che diverte tutte le donne — Barzellette parigine, ecc. — In tutto 75 fotografie, più 10 riproduzioni a colori. — Prezzo L. 3.

Zadnja izdaja »SIGNALA« št. 7 je že povsod na prodaj. Vsebuje poleg drugega zanimive fotografije dokumente: Nočni podvigi italijanskih lovcev —
Rušini ognjen na Malto — Tako bo stanoval nemški delavec — V podmornici med eksplozijami globinskih bomb — Nekaj, kar zabava vse ženske — Pariške
šale, itd. V vsem 75 fotografij in 10 barvnih reprodukcij. — Cena 3 lire

125.000 letal, 75.000 oklepnih vozil in približno 10 milijonov registrskih
ton ladjevja bo dobavil »Arsenal demokracije« v letu 1943, kakor to na-
poveduje Franklin D. Roosevelt. Oboroževalni načrt fantastičnih obsegov,
velika nevarnost za države Osi in za novo Evropo, če... če ne bi ostal načrt
samo na papirju. Brez ozira na to da je za 125.000 letal potrebnih 500.000
že izvežbanih letalcev in štiri ali petkrat toliko letalskih vojakov ter mnogo
milijonov vojakov in mornarjev za nova oklepna vozila, letala ter vojne in
trgovske ladje. Če samo približen, a nepristranski račun pokaže na kaj se
zmanjša ta »nevarnost«. Moderna in dobro informirana ilustrirana revija
»SIGNAL« rešuje ta problem skozi usta treh ameriških delavcev, enega za-
poslenega v industriji aluminija, drugega od znane tovarne Ford, ki mora
izdelovati oklepna vozila, in tretjega, zaposlenega v neki ladjedelnici. Do
kakšnih presenetljivih zaključkov je prišel vsak od njih, kakšne zapreke,
pomanjkanje delovnih rok, orodja in organizacijske sposobnosti se zoper-
stavljajo uresničitvi Rooseveltovega načrta — o vsem tem se morete poučiti,
ako čitate »SIGNAL«.

Nekaj za mlada srca

Očka pripoveduje o velikem tednu v domači vasi

Vprašujete me, če smo tudi mi nosili na evnetno nedeljo butarice v cerkev? O, pa še kakšne! Dolge leskove palice smo obrezali, povezali tri ali štiri

skupaj in jih okinčali s košatim bršljanom in najlepšim vresjem, za vrh pa smo nabrali dišeče trave in šopke prvega cvetja. To so bile butare, da smo jih komaj nesli, v cerkvi pa so segale do vrha barvanih oken. Doma smo jih spet razpletli in zatakali blagoslovljeni les pod streho, da bi nas sv. Florijan varoval ognja. Kar je ostalo, smo požgali na velikonočno soboto dopoldne, da bi dobri Bog blagoslovil letino in obvaroval polja suše in toče.

Na evnetno nedeljo popoldne so delali v cerkvi božji grob, mi pa smo se pogovarjali o prazniku, ko bodo spet zastave v zvoniku in ko bodo v Hrastju streljali z možnarji. Saj veš, Andrejek, kje je Hrastje? Ko smo bili na počitnicah, sem ti pokazal tisti hribeček nad cerkvijo, kjer je stala nekoč posebna bajta za možnarje in kjer je hotru Gornikarju odtrgalo v davnih časih tri prste.

Prazniki so se začeli pri nas prav za prav na veliki četrtek, ko smo šli prvič k večericiam. Klečali smo pred božjim grobom in obhodovali stotere lučke, ki so migljale na lesenih obokih vse od lesenih vojakov pa tja do podohe Jezusa, ki je ležal v kamnitnem grobu. Nad grobom pa je ble-

stela zlata monštranca, obdana z belimi svečicami in najlepšimi rožami z vaških oken. Pri večerici smo hodili od prve do štirinajste postaje križnega pota, premišljevali, molili in prepevali. Ko smo odhajali domov, je bil že mrak in spet smo se pogovarjali o pirih, ragljah in možnarjih.

Pred veliko nočjo je bilo pri nas vse polno dela. V mlin je bilo treba po pšenično moko, k čevljarju in krojaču, največ opravkov pa je bilo doma. Ženske so mtele orehe in pekile potice, pomivale okna in likale, otroci pa smo pospravljali dvorišče, da je bilo lepo kot nikoli v letu. Na veliki petek smo se postili — dopoldne smo dobili samo krožnik fižolove juhe, zvečer pa skodelico mleka. Vaš stari oče pa si tudi tega ni privoščil

Silvin Sardenko:

Nekaj cerkvene zgodovine s Posavja

Posebno pa se je Japelj pri možeh zavzemal za razumno sadjarstvo in čebelarstvo. Sam si je ob župnišču zasadil dvojni vrt, da je na njem in z njim praktično poučeval kmete, kako se sadi, goji in ohranja sadno drevje. Vsi večji kmetje so imeli ob svojih gospodarskih poslopih tudi uljnake, katerim je bil navadno prostor odkazan na vrtu. Uljnaki so bili zanimiva domača galerija, naslikana na posameznih končnicah z najrazličnejšimi motivi. Niso bile to kakšne umetnine, vendar značilen pojav posavske ljudske umetnosti. Z veliko ljubeznijo so davni Posavci gojili čebelarstvo, ki se je podedovalo od očeta do sina.

Tudi ljudska noša se je pri možeh na Posavju ohranila prav po prizadevanju župnika Japelja do poznih rodov. Širokokrajen klobuk, kratke irhaste hlače, visoki škornji, usnjen pas okoli ledij, pozimi polhovka in dolga bela usnjena suknja (kožu) z umetniškimi zelenimi našitvi; poleti pa kratki jopič in majhna kapa iz klobučine, ki so jo navadno nosili gostilničarji in krčmarji.

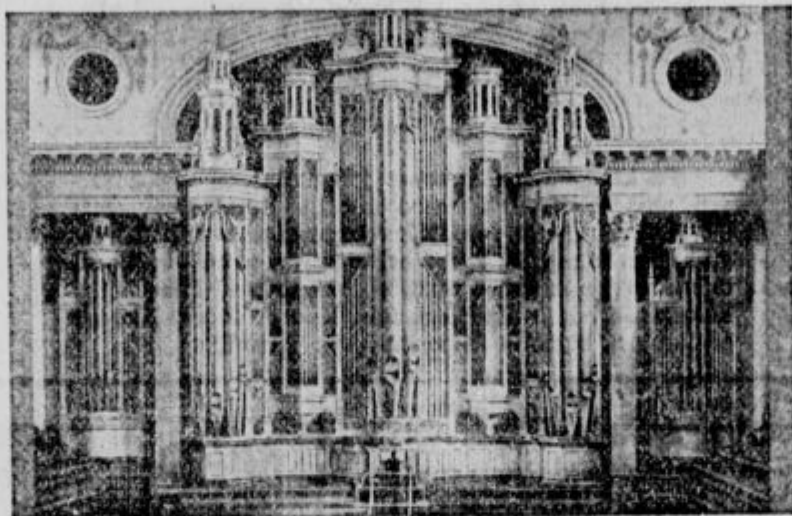
Tud ženska noša se je v raznih časih preteklega stoletja le malo izpremenila. Prazniška peča se je po finem blagu in lepo nabranih gubah odlikovala izmed vse druge obleke. Avbe dolgo časa ni bilo videti na Posavju. Vrat in prsi pa je pri moških kakor pri ženskah pokrivala pisana ruta, ki je bila čisto iz svile.

Zelo pogostna so bila v Japeljevih dobi romanja na bližnje Marijine božje poti, k Devici Mariji v Polju o velikih noči, na belo nedeljo, na Dobrovo ob šmarnih mašah, v Tomišelju na roženvenško nedeljo, na Zalostno goro v postu, ali na Homec v oktobru in v postu na Kalvarijo v Kamnik, ki je bil

in je bil tešče do večerice. Post je bil tem hujši, ker je vse dišalo po svežih poticah in sočni gujati. Nekoč je prišel na veliki petek v našo vas cigani, ki je čudovito igral na citre. Vse smo mu dali, kar smo imeli, samo, da bi igral še in še. Ko pa ga je vaš stari oče zagledal, ga je spodil, pa se nam je navil ušesa. »Hudo grdo je na današnji dan

Zgodba o čudovitih orglah

Pred dolgimi, dolgimi leti je živel mojster, ki je izdeloval orglje, kakršne slišimo vsako nedeljo v cerkvi. Bil je še mlad, napravil pa je še veliko orgelj, ki so tako lepo pele kakor da bi slišali zbor veselih nebeskih angeliev. Nazadnje je napravil orglje, ki so bile res čudovite: ka-

dar sta nevesta in ženin prestopila cerkveni prag, pa če sta bila nebeskemu Očetu všeč, so orglje kar same zapele in pozdravljale poročni par in njihove spremljevalce.

Po končanem delu pa si je mojster mislil: »Vedno sem premišljeval in delal, sedaj pa, ko so tudi te orglje končane, si bom poiskal nevesto. Šel je po svetu od kmetije do kmetije, od vasi do vasi in si iskal nevesto. In ko je našel dekle, ki je bilo tako lepo, da si je ni upal pogledati v oči, ni iskal več druge. Nedopovedljivo jo je vzljubil in prošil za roko. Lepi kmečki deklici je bilo ime Marijica. Dobri Bog je hotel, da sta se imela rada in oba sta se veselila poročnega dne.

Ko sta šla k poroki, ju je spremljala dolga vrsta sorodnikov in prijateljev. Nevesta je imela krasen šopek dišečih vrtnic, svatje pa so se okinčali z rožmarinom in rdečimi nageljni. Mojster je bil vesel in ponosen in je samo mislil na orglje, ki bodo zdaj pa zdaj zapele. Gledal je, kako ga ljudje občudujejo, mislil je le na svojo čast in srečo, na nevesto in na Boga pa je čisto pozabil. Tako je prestopil z lepo nevesto cerkveni prag — orglje pa so molčale. Mojster je bil razočaran in žalost je napolnila njegovo srce. »Marijica je kriva,« si je dejal in jo v mislih dolžil grdih grehov. Ves dan ni spregovoril z njo niti besede, ponoči pa je pobral svoje stvari in jo zapustil.

Hodil je čez hribe in doline in se ustavil šele v tuji deželi, kjer ga nikdo ni poznal. Tam

poslušati citre, ko je Kristus na križu za nas umrl.« Sram nas je bilo, da smo na to pozabili. Od takrat naprej tudi na vrhove piščali na veliki petek nismo igrali. Vse je bilo tiho, le nevedne peteline je bilo slišati.

Na velikonočno soboto smo spet šli v cerkev in se gnetli ob ognju, ki so ga zakurili na nekdanjem pokopališču. Srečni tovariši, katere je izbral cerkvenik, so čakali z velikimi gobami, potem pa so nosili blagoslovljeni ogenj od hiše do hiše. Enkrat sem bil tudi jaz med njimi in nabral sem polno košaro daril: pirhov, jabolk, klobas in poln žep drobiža. Pri maši so se oglašili spet zvonovi, naš pokojni župnik — njegov grob sem vam tudi pokazal — je zapel trikrat aleluja in začel se je veliki praznik vstajenja Gospodovega.

je živel deset let ves sam in zapuščen. Nobene vesele ure ni več doživel. Samo to si je prizadeval, da bi pozabil na Marijico in na svojo lepo domačo vas. Ko pa je minulo deset let, ga je nekaj čudnega stisnilo v srce. Tako silno je zahrepenel po domovini, tako strašno ga je za-

skrbelo po Marijici, da ni imel več miru. V mislih je videl samo še svojo lepo nevesto, ki je bila vendar tako pobožna in dobra. Z vsemi močmi se je branil bolečih spominov, vest mu ni dala več miru in mojster je sklenil: Vrnil se bom in prosil Marijico — odpustčana.

Hodil je dan in noč, tako je hitel, da je dobil krvave rane na podplatih. Vedno bolj je hrepenel po Marijici, vedno hitreje je hodil. Le to ga je skrbelo, če bo še vedno tako dobra in ljubezniiva, kot je bila nekoč. Končno je zagledal zvonik domače cerkve, ki se je blestel v soncu. Začel je teči, ljudje pa, ki so ga srečavali, so zmaljevali z glavami in govorili: »Najbrže je nor, ali pa je kradeč.« Ko je prišel do cerkve, je zagledal spredaj pogrebcev. Za krsto je hodila dolga vrsta ljudi, ki so jokali. »Dobri ljudje, koga pokopavate, da tako jčete?« — »Lepa žena orglarskega mojstra, ti stega, ki jo je tako grdo zapustil, je umrla. Toliko dobrega nam je storila, da jo bomo pokopali kar v cerkvi.« Ničesar ni odgovoril, le glavo je povslel, se pridružil pogrebem in pomagal nositi krsto. Nikdo ga ni spoznal. Ko pa so videli, kako hudo mu je in ko so opazili kako mu padajo solze z oči, so si mislili: Najbrž je eden tistih revežev, katerim je Marijica pomagala.

Pogrebci so prišli do cerkve in nesli Marijico skozi glavna vrata. Takrat so se oglasile orglje in zapele tako mogočno in v srce segajoče kot še nikoli. Krsto so položili pred glavni oltar, mojster pa se je naslonil ob stebler in poslušal srebne glasove, ki so prihajali s kora in doneli tako silno, da so se tresle cerkvene stene. Oči so se mu zaprle, zakaj dolga pot mu je izčrpala poslednje moči. Njegovo srce pa je bilo radostno, zakaj čutil je, da mu je Bog odpustil. Zaprtih oči je slonel ob stebri, ob zadnjem zvoku orgelj pa se je zrušil na kamnita cerkvena tla. Ljudje so ga pobrali in zastrelili: spoznali so orglarskega mojstra, ki je izginil pred desetimi leti. Odprli so krsto in ga položili k nevesti. In ko so krsto spet zabili, so se oglasile orglje še enkrat in zapele čisto tiho. Potem so utihnile, same pa niso nikoli več igrale.

Za res in za šalo

A.: »Nič ne pomaga. Kar rečem ženi ali kar ji naročim, gre pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven.«

B.: »To še nič ni. Kar pa jaz rečem svoji ženi, gre pri ušesih noter, pri ustih pa ven.«

to veliko in težavno delo opravil s toliko vestnostjo in natančnostjo, da gre njemu v prvi vrsti Japeljeva pohvala, izrečena v predgovoru I. dela nove zaveze: »kakor da bi jim šlo za lastno zveličanje.«

Prav v tem smislu je sprejel in rešil Traven svojo nalogo. Ljubzen in spoštovanje do sv. pisma je privzgojil tudi svojim župljanom. Ako so vsi Slovenci s srčnim veseljem sprejeli sv. pismo v domačem jeziku in ga brali z veliko gorečnostjo, je umevno, da je bila radost in vnema zaradi tega posebno vidna med Posavci, saj sta bila dva predstavljaleca začelene knjige njih župnika: Japelj in Traven. Če je sv. pismo nove zaveze pošlo še preden so bile vse bukke stare zaveze prestavljene, kakor piše škof Alojzij Wolf v predgovoru svoje nove izdaje Sv. pisma, smemo pač soditi, da niso bili Posavci zadnji med številnimi naročniki in bralci.

Ob Sv. pismu se je začela nova posavska šola. To pa že ni bila več šola v domačem župnišču, temveč sleherni poštna posavska družina je bila zasebna šola, kjer se je verno shranjevalo in bralo Sv. pismo. Kar je tisti čas Cerkev Posavcem dala, to je Posavcem ohranila verna domača hiša. Tako so se dali Posavci tedaj »vzditi kot živi kamni v duhovno hišo, za sveto duhovstvo«. (Prvo p. ap. Pet. 2, 5.) Učen Posavec res ni bil, če pisati ni vselej znal. Toda brati je znal. Brati je hotel, moral in tudi mogel znati, saj so odlični možje vodili njegovo izobrazbo. Ježica je bila tedaj še premlada župnija, da bi se ponašala z lastno redno šolo; zato pa je tisto, kar so ji nudili njeni vzgojitelji — župniki, sprejemala s toliko večjo pozornostjo. Med knjigami je v hiši Sv. pismo zavzemalo častno mesto. Posebna odlika je bila zanj, ki je smel ob nedeljah in praznikih pred drugimi v družini na glas brati Sv. pismo. »Vreden si, da vzameš knjigo...« (Raz. 5. 9) so mislili drugi o njem. (Dalje.)

Kako so prišle spominčice na svet

Nekega dne je nebo postalo otožno. Zdelo se mu je krivično, da imajo ljudje tam spodaj na zemlji radi le cvetke, pisano polje, gozdove in planine. »Nikdo me nima rad,« se je pritoževalo. »Kako to, da se ljudje ne zmenijo za mojo nebeško modro barvo, pa za rožnate oblake podnevi in zlate zvezdice ponoči?«

»Rrrum, rrrum, rrrum...« je začelo godrnjati, se zavilo v sivkasto megleni plašč in začelo ihteti. Par debelih solz je padlo na zemljo. Nevolino nebo se je začelo jeziti, dobilo je mračno lice — rrrum — bum — bum — in začelo je deževati.

Ljudje so se začudeno ozirali proti nebu. »Aha, je že zaleglo, me že gledajo. Le počakajte — grom, tresk — vas bom že naučil misliti tudi name!« Prijazno se je obrnilo k gospodinjam v oblačih, za katere je vedelo, da imajo ravno veliko željo in jim nekaj šepnilo na uho. »Mhm, mhm,« so odgovorile gospodinje, se škodoželjno nasmešile in še dodale, da bo vse v redu.

Dež se je spremenil v ploho, lilo je res kakor iz škafa. Muhaste gospodinje gori v oblačih so pluskale na zemljo velikanske vedre, polne vode. Vmes je začela padati tudi toča, naipreči drobna kot grah, zatem pa vedno debelejša, ki je bila bolj podobna orehom kot lešnikom.

Ljudje so zbežali pod strehe in stokali: »Gorje nam, gorje!«

Ko se je neurje poglobilo, je bil pogled na polja res žalosten. Nežno cvetje je ležalo na tleh, setev je bila uničena, sadno drevje razbičano in polomljeno.

Nebo se je radovedno oziralo na zemljo in prisluskovalo, kaj bodo rekli ljudje. Ti pa so bili zaskrbljeni: očitačje so se ozirali proti nebu, ki jim je poslalo strahovito nevihto s točo. »Vsa setev je uničena, ves trud je bil zaman...« so govorili.

Nebo je postalo še bolj otožno, zakaj prebrčalo se je, da si s pretirno in nesrečo ni došlo prijateljev. »Če ni šlo zgrda, bo šlo mogoče zlepa,« si je mislilo. Modro nebo se je obrnilo naravnost k blestečemu soncu in ga vprašalo: »Zlato sončce, povej mi vendar, kdo ti je napravil tako lepo obleko, da te vsi občudujejo? Vsi te spoštujejo in ljubijo, zame pa se nikdo ne zmeni. Kaj naj storim?«

Sonce se je nasmešilo in odgovorilo: »Daj mi kos svoje nebeske obleke, drugače pa se zanesi name.« Sončni žarki so pohiteli na zemljo, prinesli s seboj veliko toplote in drobne, komaj vidne koščke nebesne tkanine. »Ljudje so že taki, da spoznajo lepoto samo tedaj, če jo vidijo od blizu,« so šepetali sončni žarki in stikali majčkene koščke modre obleke. Na močvirnatih travnikih so zrastle čudovito nežne drobne cvetke. Nosile so prav take oblečke kakor nebo, kadar je dobre volje. Pa še nekaj: prav v sredini je dobila vsaka zlato zvezdico. Te zvezdice so jim dali drobni sončni žarki za spomin.

Cvetlice na polju so začudeno gledale svoje nove sestrice, vijolice pa, ki je stala prav blizu, je vprašala: »Drobna sestrice z zlato zvezdico, povej mi vendar, kako ti je ime?«

»Spominčica,« se je oglasila prva, »me smo spominčice,« so ponavljale druge.

»Spominčica? To je res smešno,« se je zahihitala kalužnica. »Zakaj neki se imenuješ tako?« Spominčica je začela pripovedovati o tistih časih, ko je bilo nebo žalostno, ker ljudje niso opazili njegove lepote. Zmenilo se je s sončnimi žarki, ki so posejali po zenalji drobne koščke nebeske tkanine in zrastle so drobne cvetke, da bi ljudje od blizu gledali vzorce nebesne barve. »Take oblečke nosimo zaradi tega, da bi se ljudje večkrat spomnili neba in njegove prošnje, da bi ga bolj ljubili. Zato so nas krstili za spominčice.«

Tedaj sta pritekli na travnik dve majhni deklici, Kristina in Metka. Cvetlice so utihnile. »Spominčice, spominčice!«, sta vzklikala otroka. »Poglej vendar, kako ljubke modre cvetke rasejo tukaj. Nebeško modre, resnično nebeško modre,« se je veselila Kristina. »In vsaka ima zlato zvezdico,« je vzkliknila Metka. Tako so lepe, kakor da bi padli koščki neba na zemljo. Deklici sta trgali spominčice in se žareči od veselja ozirali proti nebu.

Ah, kako je bilo nebo srečno! Ves dan je ostalo čisto modro, sončni žarki pa so božali zemljičo, ki je dala otrokom tako lepe cvetlice. Odkar so spominčice na svetu, vedo vsi ljudje, da je modro nebo neskončno lepo, nič manj od gozdov in travnikov, hribov in dolin.

18

detektiv

Mišku ni kazalo drugega, ko da je sprejel tudi to pohvalo. Prišedši v svoj urad, je zagledal Kužka v preobleki detektiva in v povsem blatnih čevljih.

»Kaj pa ti je vendar, Kužek?«

»Pravkar se pripravljam, da bi napovedal boj zločincem,« je odvrnil Kužek. »Zdaj se vadam. Ljudi zasledovati ni pretežko, ker ti koj izginejo izpred oči. Zato sem načrt predrugačil in sem zasledoval — kravo!«

Mišek je osuplo zial vani

SPISAL DR. J. SKET

Miklova Zala

RISAL E. GODEC

28.
Po molitvi je nastala čarobna tihota. Zvonovi, ki so zvonili angelsko češčenje, so utihnili. Mrak se je vlegel polagoma na utrujeno zemljo in vsa priroda se je spravljala k mirnemu počitku. Tudi ptički v logu so že odpeli svojo večerno molitev in si poiskali nočno bivališče. Le ubogi človek še ni miroval. Njega so mučile skrbi nevarnega časa in nemir, ki je visel v zraku. Nekje daleč v gozdu je skovikala sova.

29.
Po kratkem molku so se jeli moške zopet pogovarjati med seboj. Prvi izmed njih je izpregovoril kmet Strelec. »Glejte, sosedje,« reče svojim tovarišem, »kakšno krasen je razgled s tega hriba na vse strani! Po Rožni dolini se vije mogočna reka, ki nam rodoviti žitna polja. Letos kaže vse, hvala Bogu, tako lepo in dobro! Ako ne pride uima, bomo imeli pozimi kaj prigrizniti.«

30.
»Tudi pri nas v Svečah kaže letos na polju prav lepo in dobro,« pritrjuje kmet Zalnik, iz Sveč doma.
In tako se oglašajo za njim tudi drugi rožanski kmetje in vsi so mnenja, da kaže letina dobro. Zadovoljni so s svojim delom in veseli plodov zemlje, ki jim kljub desetini, ki jo morajo odrajtati gradu, obeta dobro življenje.

Slikarjev sin.
Učitelj: »Tonček, povej nam nekaj stavkov!«
Tonček: »Nebo je zeleno, kamen je rdeč, morje je rumeno.«
Učitelj: »Kje si pa videl te neumnosti?«
Tonček: »Na slikah svojega očeta.«

Čudovit otrok

»Bravo, bravo, sinko moj! Beethovnova mesečno sonato odigraj samo še enkrat, nato se pa pojdi takoj umiti, zatem pa spat!«

Stoletnica bolgarskega tiska

Bolgarija te dni slavi stoletnico obstoja svojega tiska. Kakor skoraj v vseh ostalih sosednjih državah, se je tudi v Bolgariji moral tisk v začetku boriti z velikimi težavami, ker domača tla zanj niso bila prav nič ugodna. Zato so morali bolgarski kulturni delavci iskati zatočišča drugod ter so izven domovine pričeli pred sto leti izdajati tudi prvi bolgarski časopis. Izšel je v Smirni pod naslovom »Ljuboslovie«. Temu časopisu so v naslednjih štiridesetih letih sledili še drugi, tako da je pred osvoboditvijo Bolgarije izhajalo v posameznih izvenbolgarskih balkanskih mestih kakih 80 časopisov in časnikov, ki so bili vsi namenjeni bolgarskemu ljudstvu v domovini, predvsem pa njegovi mladini. Bolgarski časniki so med drugim izhajali v Carigradu, Bukarešti, Beogradu, Vidinu, Ruščuku, Braitu in Solunu.

V vrsti proslav, ki so te dni v Sofiji, so tamkaj odprli tudi veliko razstavo bolgarskega tiska, ki prikazuje njegov razvoj od prvih začetkov leta 1842. do današnjih dni.

Ponavljjanje.

»Ponovite še enkrat, če si upate, vse to, kar ste malo prej dejali.«

»Rekel sem, da ste idiot.«

»A tako. Prej namreč nisem dobro čul.«

Zadosten razlog.

»Zakaj si le razdrla zaroko s svojim zarotcem, dimnikarjem?«

»Včeraj sem ga prvič videla umitega in mi ni več ugajal.«

Mali oglasi

Službe

Iščejo:

19 letno dekle

trgovska pomočnica z 2-letno trg. pomočniško dobo, poštena, marljiva in sposobna, želi primerne zaposlitve v dobri trgovini ali pisarni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1912. (a)

Manufakturst

s 15 letno prakso, 35 leten, sameški, pošten, z referencami, zmožen samostojnosti — poslovođe, verziran isto galanterije, mode, konfekcije, želi namestitve proti voljni plači, vzame začasno mesto. Julio, Vodnikov trg 5 pri g. Megla. (a)

Prodamo

Cvetje, sadje

po najnižji ceni se dobi pri Balohu, Kolodvorska 18, dvorišče; tel. 39-66.

Seno

Imam naprodaj nekaj vagonov zdravega sena v balah. Vprašanja na upr. »Slov.« pod »Seno« 1955.

Prodam divan

železno posteljo, kletko za kanarčke. Ogleda se: Zrinjskega 7-11, vrata 6. (i)

BUDINI Oetker

con poca spesa, in pochi minuti, un cibo eccellente per tutti

Dr. OETKER-jevi praški za pudinge, z majhnimi izdatki, pripravljeni v nekoliko minutah, izborna hrana za vse.

Dott. A. OETKER S.A.I. MILANO - Via Monte S. Genesio 2

Zahtevajte povsod naš list!

Po hudem trpljenju nas je v 62. letu starosti zapustila naša nad vse ljubljena, dobra žena, mama, stara mama, tašča, sestra, svakinja, teta, gospa

Ivana Galè

Blaga pokojnica leži na Žalah, v kapelici sv. Marije. Na zadnji poti jo bomo spremili v četrtek, 2. aprila ob pol 4 izpred župne cerkve na Viču, na viško pokopališče. Priporočamo jo v molitev.

Ljubljana, Moravce, 1. aprila 1942.

Žalujoči ostali.

Paul Heuzé:

3

Steklar iz Murana

zgodovinska povest.

Bil je torej zadovoljen, prav res zadovoljen... V tem trenutku pa je bilo le to dejstvo, da je sedel v bogati gondoli poleg največjega senatorja Benet in bi tega svojega položaja prav gotovo ne menjal za vsa »odkritja kristalov« sveta!...

Gondola je plula hitro in se zibala ob udarcih vesel, pod katerimi je voda žuborela in štrkala kapljice, ki so tu pa tam padale na svilnato vzglavje... Mrak v daljavi je že širil rožnate in zelene pege na morje in toneče sonce je že začelo zlatiti temne obrise Benet. Le ozreti se je bilo treba, da bi zajela to lepoto. Pa ne Stampa ne Bocaro nista mislila listega dne na to.

Murano pred njima se je vedno bolj približeval. Njegovi zvoniki, cerkve in kadeči se dimniki so vidno rasli v nebo.

Kmalu sta zavila med dvema palačama, ki sta bili okrašeni s pisanimi mozaiki, v kanal svetega Vincencija. Gondola je zaustavila brzino in obstala po nekaterih sunkih z vesli ob nizkem poslopju, v katero je vodilo leseno stopnišče. Tu je bila delavnica pri »štorklji«.

II

Janez Bocaro

Murano!

Nekdaj so ga imenovali »Otok ognja!«

In res so se neprenehoma vzdigovali nad mestom debele plasti dima, ki so žarele v noči v rdečem odsvetu. Vsi steklarski mojstri Benet so imeli tam svoje delavnice in peči, ki niso nikdar ugasnile. V samih Benetkah jih niso smeli imeti, ker je bila tam nevarnost, da bi se ne vneli požari, zato so se pa tam bolj mno-

Uprava bolniškega fonda pri direkciji železnice v Ljubljani razpisuje mesto

rajonskega zdravnika

za rajon Zelena jama, Tomačevo, Nove Jarše, Hrastje, Obrje, Šmartno in Sneberje.

Prošnje, opremljene z dokumenti v smislu čl. 3 Pravilnika za zdravniško službo bolniškega fonda je predložiti navedeni upravi do 24. aprila 1942-XX.

Za potrebne informacije se je obrniti na navedeno upravo.

žile na tem otoku. Steklarn, ki so izdelovale po vsem svetu znana umetniška dela, je bilo kakih dve sto. Tja so prihajali beneški čolni in jih iskali, da bi v širni svet poneli ljubke in prike čaše, steklenice, karafine in vrčke; vse prečudno okrašene po domislekih neutrudljivih umetnikov. Tam je v njih rokah dobivalo steklo najbolj duhovite in čudovite oblike: bile so vaze, ki so jih okroževale nenavadne živali: ljubke čaše, ki so jih obdajale nenaravne cvetlice; vsemogoče vrste školjk in čudnih igračk, ki so predstavljale ptičke in metulje; gondole, ki so se pozibavale na štirih kolesih; male ladje z jadrji in vrvmi, pa tudi velike galeje z jambori, jadrji, kosli, sidri, mački, krmilom, krovom. Na nekaterih izmed teh so bili tudi galjoti na svojih klopeh in na mostovžu ob njih se je sprehajal srdit jetničar. Zdelo se je nemogoče, da bi kdo še kaj več iztisnil iz vede o brušenju stekla! Beneška umetnost je dosegla vrhunec.

In vendar je bila tudi v tej prečudni umetnosti vrzel, velika vrzel. In Benetke so vedele za njo: pogrešali so še steklo, ki bi bilo popolnoma brezbarvno.

Lepo je bilo svedea muransko steklo: tako tenko in blesteče, kakor bi ga sama luč ustvarila! V njem je bila rumenkasta megla, ki so jo umetniki spajali v prečudne učinke z rdečo, modro in zlato barvo. Pa je le ostal nedostatek, neopazljiv nedostatek: Tudi Murano je iskal!

In vsi steklarji sveta, bi lahko rekli, so iskali z njim!

Pogosto se je že raznesel glas, da je ta ali oni rokodelce končno iznašel »kristalovec«, pa so se morali naposled vendarle vsi prepričati: neprozornega stekla ni še nihče dobil iz svoje peči!

Ali je bil Janez Bocaro tokrat srečnejši od svojih prednikov? To je hotel izvedeti senator Stampa.

Gondola je obstala ob prvi leseni stopnici med dvema stebroma, ki sta bila namazana z vijoličasto in rumeno barvo. Oba moža sta izstopila. Janez je odprl vrata, pustil senatorja predse in vstopil za njim: bila sta v »peči«.

Bila je to dolga lopa, svetla in zelo snažna, v kateri so bile večinoma peči za vlivanje stekla. Tri izmed teh so bile okrogle; zoževale so se navzgor v velike dimnike, ki so brez prestanka hrčali skozi streho. Povsod naokoli je bila tišina in molk. Kakih deset delavcev je stalo ali sedelo z veliko pozornostjo pri svojih delih. Tem je pomagalo tudi nekaj dečkov, ki so devali testo v cevi. Klop z naslonki, miza, kos marmornja, klešče, škarje: je bila vsa oprema.

Spretnost rok, nadarjenost, bogata domisljija, čut okusa: vse to je nadomeščalo borna sredstva. Ta mala skupina ljudi je izdelovala za vso Evropo najbolj iskana mojstrska dela in delavnica pri »štorklji« je bila znana kot prva v Benetkah.

Mojster Andrej Guisetti, prijazen in dober starček sanjavih oči, je ravno delal sredi svojih delavcev, ko je zagledal, da so se vrata odprla in je vstopil senator. Ni bil presenečen, kajti Ludvikovi obiski niso bili redki. Blizujoči se praznik »Poroke z morjem« mu je takoj navdihnil misel, da prihaja senator glede nakupa.

Bila je navada, da so si tiste dni dajali darila. Guisetti je ravnokar dokončaval zelo nežno delo: pritrjeval je na steklenico okraske v podobi feniksa s povzdignjenim čopkom. Ker ni smel dela prekiniti, je pozdravil oddaleč in se de visokega obiskovalca.

»Dobrodošli, gospod Ludvik Stampa!«

Potem je zaklical:

»Conegliano!... Conegliano!«

To je bil blaginjak steklarne. Naglo je prihitel iz male pisarne in se približal senatorju, da bi sprejel naročilo...

Stampa pa je krenil k Andreju Guisettiju in snel zelo vladno klobuk z glave:

»Dobro dan in dobro srečo, mojster Andrej! Vedno pri delu?«

»Da, monsignore! Treba je: pa je tudi vse naše veselje v tem!... Dovolite mi nekaj trenutkov, da končam okrasek na tej steklenici, potem sem vam rad na razpolago!«

Stampa se je nasmehnil.

»Le delajte naprej in nikar ne hitite, mojster Andrej! Danes ne velja moj obisk vam.«

Stari steklar je dvignil začudeno svoj obraz.

»Ne, ne! Danes prihajam na obisk k mojemu mlademu prijatelju Bocaru. Samo k njemu grem, mojster Andrej, samo k njemu.«

Janez je ostal pri vratih. Andrej Guisetti se je ozrl in ga pogledal z izrazom veselja v plemenitem obrazu.

»Oh! Bocaro? Ne da bi hotel vedeti, monsignore, kaj vas je pripeljalo sem, sem zelo zadovoljen z njim! Oh! Prav ponosen sem na mojega Janeza!«

»In imate prav, mojster Andrej! On vam bo gotovo v čast!«

Potem se je obrnil h Janezu, ki je zardel:

»Pojdiva, umetnik! Peljite me v svojo delavnico!... Saj dovolite, Guisetti?«

»Seveda, monsignore!«

Janez Bocaro je stopal po dolgem prostoru. Za njim je šel senator, ki so ga vsi delavci spoštljivo pozdravljali. Naposled je vzel ključ iz žepa in odprl neka vrata.

»Tukaj je,« je rekel preprosto.

Prostor je bil majhen: miza, omara, nekaj košaric, možnar, posode polne prsti in peska vseh barv, nekaj cevi in orodja, luč, vrč z vodo in lesena pručica. V kotu je bila odetina za ogenj, ki ga je med od zunanje »vzdrževal, da ni ugasnil. Gorak vzduh se je razširjal od zublja na odprtini...